

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 13.06.2025
Saksref: 201601059-203
Deres ref.:
Side: 1 / 3

Vår saksbehandler: Thomas Egeberg Nissen
Telefon:
Mobil: +4799254212
E-post: thomas.nissen@banenor.no

Søknad om tillatelse til utslipp av forurensning fra bergarter som ikke er radioaktivt avfall - Follobaneprosjektet Tilbakeføring Åsland

Vi viser til tidligere korrespondanse og pålegg fra DSA desember 2023.

BN mener at pålegget ble oppfylt rettidig og oversender herved "Søknad om tillatelse til utslipp av forurensning fra bergarter som ikke er radioaktivt avfall" i forbindelse med resterende intern masseflytting på Åsland.

1. Utførte tiltak for å begrense miljøbelastningen fra tunnelboringen i Follobaneprosjektet

For å minimere den totale miljøbelastningen fra Follobaneprosjektet ble det i tidlig prosjektfase utført omfattende evalueringer av tilgjengelige alternativer for håndtering av tunnelboremassene og utslipp, hvor både effektivitet og miljøpåvirkning har vært sentrale kriterier. Kostnader og den totale miljøbelastningen har blitt vurdert, og Bane Nor har lagt til grunn den løsning som samlet sett ville gi minst mulig belastning på miljøet.

Før tunnelboringen startet gjennomførte BN en konkurranse for å sikre tilstrekkelig kapasitet for mottak av TBM-masser, hvor tilbud fra potensielle mottakere ble vurdert basert på blant annet transportlengder på vei og lekertransport, samt mottakers gjeldende reguleringsplaner i for håndtering av mottatte masser. BN inngikk i 2014 en intensjonsavtale med Åsland pukkverk om at entreprenører tilhørende Follobaneprosjektet kunne få levere masser til Åsland pukkverk sine mottak (Assurdalen, Vestby og Huken). Parallelt arbeidet BN med Oslo kommune om å få regulert for opparbeidelse av området på Åsland til fremtidig bydel. Regulering av området ble varslet i 2015. Bruk av det vi kan kalle "korteiste masser" har også vært en viktig del av forberedelsene til fremtidig utbygging av Gjersrud/Stensrud.

Gjennom å plassere ca. 3 millioner tonn tunnelboremasse lokalt på Åsland er det gjort svært store besparelser på den potensielle miljøbelastningen som ville oppstått hvis de resterende TBM-massene hadde blitt fraktet til eksterne massemtak. Noe som tilsvarer en reduksjon av betydelige mengder av CO2 direkte samt indirekte som følge av trafikkbelastning på E6 og andre mindre veier i området. Alle TBM-masser er også fraktet ut fra tunnelene på elektriske

transportbånd på Åsland, istedenfor å kjøre de ut med kjøretøy som har gitt en stor besparelse i CO2 utslipp.

2. Utlekking av uran og iverksatte tiltak

Vedtak om reguleringsplan ble gjort i desember 2016. Overvåking av vannkvaliteten i Mautubekken og Myrerbekken har pågått siden oppstart av arbeider på Åsland, men det var først i 2018 at det ble avdekket forhøyet konsentrasjon av uran og sulfat i Mautubekken. På dette tidspunkt var store deler av tunneldrivingen allerede gjennomført og mestparten av de totale TBM-massene plassert ut på området, og forøvrig eksterne avtalte mottak. Som rapporteringen til fylkesmannen i 2018 viser, så steg verdiene raskt, uten at BN umiddelbart klarte å identifisere noen direkte årsak til den plutselige forhøyde konsentrasjonen av uran. Når dette forholdet ble avdekket så ble pågående overvåkningsprogram tilpasset for å dokumentere konsentrasjonsutviklingen bedre.

Vi viser også til tidligere korrespondanse og vedtak fra DSA desember 2023 om pålegg etter forurensningsloven §7 fjerde ledd jf. § 51. I perioden etter avslaget har Bane NOR gjennomført grundige vurderinger av renseeffekten og andre relevante faktorer i henhold til pålegget. BN har tidligere sendt over miljørisikovurdering vedrørende radioaktive nuklider ved bruk av ERICA til DSA. Revidert detaljert rapport er vedlagt denne søknaden.

Videre har vi laboratorietestet og evaluert ulike renseløsninger for å redusere utlekking av uran til Myrer- og Mautubekken. Resultatene av disse testene og evalueringene er beskrevet i den vedlagte rapporten.

Vi viser til vedleggene som vil gi en klar og omfattende oversikt over de vurderinger som er gjort, og at vi dermed redegjør for at pålegget er oppfylt og at søknad oppfyller kriteriene som stilles etter forurensingsforskriften paragraf 36.

Gjennom tidligere rapportering til DSA, har vi dokumentert de implementerte tiltakene, inkludert målinger av uran i Myrer- og Mautubekken.

- Videre saksgang
 - Sendt inn søknad om ny rammetillatelse (19.05.2025)
 - Sendt inn søknad til DSA og SF (juni 2025)
 - Sendt inn bekreftelse til DSA og SF om at det foreligger godkjent rammetillatelse (september 25)
 - Sendt inn søknad om igangsettingstillatelse. -Avhenger av behandlingstid DSA og SF (antatt november 25)
 - Gjenopptagelse av arbeidet med intern flytting av resterende TBM-masser. (vinter 2025/2026).
- PBE har gjort en foreløpig vurdering av tiltakets forhold til gjeldende reguleringsplan. Konklusjonen i denne vurderingen lyder:

«Slik Plan- og bygningsetaten vurderer tiltaket ifølge foreløpige opplysninger fra Bane NOR, er permanent disponering av forurensede masser ikke i strid med reguleringsplanen, forutsatt at Bane NOR dokumenterer at området kan bebygges til formålene områdereguleringsplanen legger opp til når tilbakeføringsarbeidene er komplett, herunder hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre at arealbruken kan gjennomføres.»

Bane NOR anser at denne forutsetningen er tilfredsstillt ved justert løsning i oppdatert tilbakeføringsplan, og mener derfor at tiltaket tilfredsstiller kravet i reguleringsbestemmelsene.

Når endelig godkjenning på rammesøknaden foreligger, vil den ettersendes til DSA som en dokumentasjon på at tiltaket er i tråd med reguleringsbestemmelsene og at DSA på så måte ferdigbehandle vedlagte søknad.

Med vennlig hilsen

Thomas Egeberg Nissen
Prosjektleder Tilbakeføring Åsland
Follobanenprosjektet

Digitalt signert av
Thomas Nissen
Dato: 2025.06.13
10:43:23 +02'00'

Mottakere:

DIREKTORATET FOR STRÅLEVERN OG ATOMSIKKERHET

Kopi:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Vedlegg:

Vedlegg_2_UFB-31-A-73136_Miljørisikovurdering, radioaktive nuklider - Vurdering ved bruk av ERICA

Vedlegg_3_UFB-31-A-75073_Radiometrisk kartlegging og vurdering av TBM-masser og bekkersedimenter på Åsland, Oslo kommune

Vedlegg_1_UFB-31-A-73153_Søknad om tillatelse til utslipp av forurensning fra bergarter som ikke er radioaktivt avfall